

Heti gazdasági figyelő (2023. július 17.) - HORVÁTORSZÁG

Makrogazdasági hírek

A kereskedelmi bankok szakértői 2,5%-os GDP növekedésre számítanak 2023-ban

A legnagyobb horvátországi kereskedelmi bankok vezető makrogazdasági szakértőinek becslése szerint 2023-ban a GDP 2,5%-os, 2024-ben pedig 2,7%-os növekedése várható. Az infláció mértékét idén 7%, jövőre pedig 3,5% körülire várják. A július 14-én közzé tett becslés sokkal optimistább a tavaly decemberinél, amikor a banki elemzők 2023-ban mindössze 1,3%-os növekedési rátával számoltak. A gazdaság teljesítményét leginkább serkentő tényező a befektetések növekedése, amely éves szinten várhatóan 5,1%-os lesz. Az áru- és szolgáltatásexport növekedése 3,2%-os lesz, az állami megrendelések várhatóan 2,9%-kal, míg a lakossági fogyasztás 1,8%-kal lesz nagyobb, mint 2022-ben. A horvát bankok szerint a 2023. évi munkanélküliségi szint 6,6%-os lesz, a GDP-arányú költségvetési hiány a kormány által is becsült 0,7%-os lesz, ami hozzájárul majd a GDP-arányú államadósság további csökkenéséhez.

Rekordösszegű bevételt realizáltak a horvát mobilszolgáltatók 2022-ben

A Zágrábi Közgazdaságtudományi Intézet legfrissebb elemzése szerint a három legnagyobb horvátországi mobilhálózati szolgáltató – HT, A1, Telemach – 2022-ben az internetes adatforgalomból 754,4 M eurós összbevételt valósított meg. Ennek kétharmadát – 507 M eurót – teszik ki a mobilhálózati internetes adatforgalomból származó bevételek. A mobilhálózati szolgáltatásokból származó összbevételek 3,78%-kal növekedtek a 2021. évvel összehasonlítva. Ezzel szemben 15,21%-os csökkenés észlelhető a szövegüzenetek (SMS), valamint 19,5%-os csökkenés a képüzenetek (MMS) kategóriájában. A mobilhálózati felhasználók 44,8%-ának van előfizetői jogviszonya a Horvát Telekommal (HT), a második helyen van az A1 35,4%-os, míg a harmadik helyen van a Telemach 19,2%-os előfizetői részesedéssel.

Energetikai hírek

2023 első hat hónapját tekintve, Horvátország energiamérlege pozitív

A Horvát Villamosművek elosztási rendszerének működtetőjének (HEP ODS) adatai szerint Horvátország 2023 első hat hónapjában 1224 GWh többlet-villamosenergiát termelt és exportált. (2022 első felében Horvátország 908 GWh-át kényszerült importálni.) A többlettermelés csak június hó folyamán 28 GWh volt. A tavalyi behozatal alkalmával a villamosenergia ára 222,68 euró/MWh volt, míg az exportált villamosáram ára 115,49 euró/MWh. 2023 első hat hónapjában a megújuló energiaforrások összesen 6229 GWh áramot termeltek, ami 1746 GWh-val több, mint a tavalyi évben, legfőképpen a vízierőművek termelésének köszönhetően, a jó hidrológiai viszonyok következtében.

Két naperőművet is épít a cseh Woodburn Horvátországban

A cseh Woodburn Capital Partners megújuló energiaforrások fejlesztésére szakosodott vállalat két horvátországi naperőmű alapkővét helyezte el a napokban. Az egyik egy 10 MW kapacitású naperőmű a Zágráb melletti Brdovec helységben, a másik pedig a Zára (Zadar) megyei Stankovcin épül, 3 MW kapacitással. A vállalat vezetősége már most megkezdte a tárgyalásokat a nagy energiavállalatokkal a villamos áram hosszútávú felvásárlásáról. A Woodburn már öt hasonló projektet valósított meg, és összesen több, mint 75 M eurót fektetett be biomassza-és naperőművekbe. A vállalat célja ágazatvezető fejlesztővé és üzemeltetővé válni Közép-, Kelet, és Dél-Európában, de jelen pillanatban a bosznia-hercegovinai piac is felmérés alatt áll. A

tervek szerint a vállalat több, mint 500 MW kapacitású szél- és naperőművet tervez kiépíteni a szélesebb régióban.

A horvát parlament Gazdasági Bizottsága meghallgatta a földgáz-botrány főszereplőit

A Szábor Gazdasági bizottsága július 13-án rendkívüli ülés keretében hallgatta meg a horvát földgázvásárlási botrány összes közvetlen érintettjét. Az ülésen részt vett Davor Filipovic gazdasági miniszter, a Horvát Elektromos Művek (HEP) igazgatója, és a földgázpiaci hatóság (HROTE) vezetője is. A közel nyolcórás vita dacára az ellenzék és a nyilvánosság érdemben nem jutott közelebb a felelősök vagy az esetleges mulasztás ügyének tisztázásában. Davor Filipovic tételesen elemezte a médiában is megjelent üzenetváltást a HEP vezérigazgatójával, és ismételten hivatkozott az április 5-i keltezésű levélre, amelyben a cég tájékoztatja, hogy a becslések szerint a tárolókapacitások április 30-ával fognak megtelni, az utána keletkező felesleget pedig a HEP saját fogyasztásának fedezésére, illetve a hazai vagy külföldi piacon történő értékesítésre fogja felhasználni. Filipovic határozottan kijelentette, hogy a HEP által küldött leiratok egyikében sem állt, hogy a földgázt „ilyen módon”, azaz jelentősen a beszerzési ár alatt fogják eladni. Filipovic elismerte, hogy a kormány tudott a HEP által felhalmozott földgázfeleslegről, azonban „úgy vélelmezték”, hogy azt a HEP saját fogyasztásának fedezésére fel tudta használni. A HEP mindezt cáfolja, jelezve, hogy erre nem rendelkezett jogszabályi felhatalmazással. A meghallgatás eredménytelenségét jelzi, hogy a politikai ellenzék továbbra is teljes erővel támadja a kormányt.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Zágráb

Heti gazdasági figyelő (2023. július 24.) - HORVÁTORSZÁG

Makrogazdasági hírek

Tömeges sertéspestis megbetegedések a horvátországi Vukovár megyében

Horvátországban az elmúlt egy hónapban tömeges méretet öltött az a sertéspestis járvány, amely területileg főként Vukovár megyére korlátozódik és eredete emberi mulasztásra vezethető vissza. A betegség, amely korábban nem jelentkezett még az országban, 11 járás, 112 gazdaságában jelent meg. A Mezőgazdasági Minisztérium 2023. július 18-án rendeletet adott ki az afrikai sertéspestis terjedésének megakadályozását célzó intézkedésekről. Andrej Plenkovic miniszterelnök a kormányülés bevezetőjében elmondta, rendkívül fontosnak tartja a sertéspestis terjedésének megakadályozását. Különösen fontos, hogy a betegség ne terjedjen át Eszék-Baranya megye területére, amely a horvátországi sertésnyésztés 70%-át teszi.

Vállalati hírek

Újabb árverési kör az Uljanik hajógyár értékesítésére

A pólai Uljanik hajógyár Hitelezői Közgyűlése július 17-én elfogadta Loris Rak csődbiztos javaslatát a vállalat árverés útján történő értékesítésére. Miután az állami tulajdonban lévő 54,77%-os részvénytársaságra a május 8-i első árverési körben nem volt érdeklődő, a hitelezői közgyűlés úgy határozott, hogy megtartja az árverés második körét. Az első körben a kezdő ár 27,64 M euró volt, most viszont a kezdő ár 13,823 M euró. A cégvezetés bízik abban, hogy ez alkalommal az árverésre jelentkezni fog a csehországi CE Industries vállalat, amely korábban tárgyalt az állammal a részvénytársaság megvásárlásáról 20,57 M euróért. Az állam képviselője az ajánlatot bemutatta a hitelezői közgyűlésen, amely azt végül elutasította, és az árverési eljárás mellett döntött.

Az Ericsson Nikola Tesla 6,8 M eurós szerződést kötött a horvát államigazgatás digitalizációjára

Az Ericsson Nikola Tesla összesen 6,8 M eurós értékben kötött két szerződést az államigazgatás digitalizációjára. Az egyik megállapodást az Igazságügyi és Közigazgatási Minisztériummal valamint az Állami Földmérő Hivatallal írta alá a cég. Ennek értelmében a vállalat a Telekkönyvek és Kataszter Egységes Információs Rendszerének karbantartását és továbbfejlesztését fogja elvégezni. Ezen túlmenően az együttműködés egyik kiemelt célja az országos Földhivatali Adatbázis létrehozása. A másik szerződést egy új applikáció kifejlesztésére az Állami Nyugdíjbiztosítóval (HZMO) kötötte meg a cég, amellyel a HZMO csatlakozni fog az EU Szociális Biztosítási Információk Elektronikus Csererendszeréhez (Electronic Exchange of Social Security Information - EESSI).

A román GSP vállalat a fiumei Május 3. hajógyár többségi tulajdonosa kíván lenni

Gabriel Valentin Comanescu, a romániai Grup Servicii Petroliere (GSP) tengeralatti fúrásokkal foglalkozó vállalat tulajdonosa a Poslovni dnevnik üzleti napilapnak megerősítette, hogy cége meg kívánja szerezni a fiumei Május 3. hajógyár 51%-százalékos tulajdonrészét. A megvásárlásra vonatkozó szándéknyilatkozatot már megküldte a hajógyár felügyelőbizottságának. Comanescu jól ismeri a fiumei hajógyár profilját és üzleti eredményeit, ugyanis a Május 3. és a GSP közösen jelentkezett az INA által kiírt tenderre az észak-adriai új földgázfuratok és kitermelési platformok kivitelezésére. Az INA 9 új földgáz kitermelési platform létesítését tervezi, a tender teljes értéke 200 M euró. A terveket illetően a román üzletember a fiumei hajógyárat a Földközi-tengeren megvalósuló kőolaj- és földgáz kitermelési projektek előkészítési szakaszának központjaként látja, amelyekhez a hajógyár gyártaná a platformokat, a GSP pedig elvégezné a tengeralatti fúrásokat és platformok elhelyezését.

Augusztustól megindul a termelés a Petrokemijában

A kutinai Petrokemija közleménye szerint 2023. július 7-től megkezdődött a műtrágyagyártó üzem újraindítási folyamata, amely július 31-ig fog tartani. A közleményben azt is bejelentették, hogy júliusra és augusztusra szükséges földgázmennyiséget már megvásárolták, valamint folynak a tárgyalások a szeptember hónapra szükséges mennyiségről. Jelen pillanatban még nem világos, hogy az üzem mekkora kapacitással fog termelni. Az új tulajdonos által kinevezett cégvezetés tárgyalásokat folytat a vállalatnál működő szakszervezettel a kollektív szerződés módosításáról, továbbá várja az illetékesek döntését az állami tulajdonban lévő részvénytársaság megvásárlására benyújtott ajánlatról.

A Horvát Autópálya vállalathoz 10 közbeszerzési ajánlat érkezett az elektronikus rendszer kiépítésére

A horvát autópálya díjfizetési rendszerének átalakítására és az elektronikus rendszer kiépítésére meghirdetett közbeszerzésen tíz ajánlatot nyújtottak be a Horvát Autópályák vállalathoz (HAC). A legolcsóbb ajánlatot (79,9 M euró, ÁFA nélkül) a szlovákiai SkyToll és TollNet cégek tették. A pályázók között 3 horvát cég is van (King ICT, Koncar Digital, Ericsson Nikola Tesla). A legdrágább ajánlat 244,4 M euró (ÁFA nélkül), a spanyol SICE vállalaté volt.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Zágráb